

O B R A Z L O Ž E N J E

Prijedloga odluke o mjestima za trgovinu na malo izvan prodavaonica i tržnica na malo koja se obavlja na pokretnim napravama i vanjskom izgledu pokretnih naprava i privremenih građevina

I. PRAVNI TEMELJ ZA DONOŠENJE ODLUKE

Pravni temelj za donošenje Odluke o mjestima za trgovinu na malo izvan prodavaonica i tržnica na malo koja se obavlja na pokretnim napravama i vanjskom izgledu pokretnih naprava i privremenih građevina je članak 10. stavci 3. i 6. Zakona o trgovini (Narodne novine 87/08, 96/08, 116/08, 76/09, 114/11, 68/13, 30/14, 32/19, 98/19 i 32/20) kojima je propisano da se prodaja robe na javno-prometnim površinama na štandovima i klupama izvan tržnica na malo, prodaja putem kioska, prodaja putem automata i prigodna prodaja može obavljati samo na mjestima koja svojom odlukom odredi predstavničko tijelo grada koje propisuje vanjski izgled prodajnog objekta vodeći računa o lokalnim i ambijentalnim značajkama, članak 14. stavak 3. Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti (Narodne novine 85/15, 121/16, 99/18, 25/19, 98/19, 32/20 i 42/20) prema kojem predstavničko tijelo može propisati vanjski izgled ugostiteljskih objekata koji mogu biti (u kiosku, nepokretnom vozilu i priključnom vozilu, šatoru, na klupi, kolicima i sličnim napravama opremljenim za pružanje ugostiteljskih usluga na javnim površinama) vodeći računa o lokalnim ambijentalnim obilježjima i članak 41. točka 2. Statuta Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 23/16, 2/18, 23/18, 3/20, 3/21 i 11/21-pročišćeni tekst), koji propisuje da Gradska skupština Grada Zagreba donosi odluke i druge opće akte kojima uređuje pitanja iz samoupravnog djelokruga Grada Zagreba.

II. OCJENA STANJA, OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI I SVRHA KOJA SE ŽELI POSTIĆI UREĐIVANJEM ODNOSA NA PREDLOŽENI NAČIN

Odlukom o mjestima za trgovinu na malo izvan prodavaonica i tržnica malo koja se obavlja na pokretnim napravama i vanjskom izgledu pokretnih naprava i privremenih građevina (u daljnjem tekstu: Odluka) se sukladno Zakonu o trgovini određuju lokacije i mjesta na lokacijama izvan prodavaonica i tržnica na kojima se može obavljati trgovina na malo (prodaja robe i/ili usluga) na pokretnim napravama te vanjski izgled pokretnih naprava te se određuju lokacije na površinama javne namjene, broj mjesta na lokaciji, vrsta djelatnosti - namjena koja se obavlja te vrsta pokretne naprave. Pokretnim napravama u smislu ove Odluke smatraju se štandovi, klupe, automati, peći, ledenice i druge naprave za prodaju roba i/ili usluga izvan prodavaonica i tržnica na malo. Nadalje, skladno Zakonu o trgovini i Zakonu o ugostiteljskoj djelatnosti propisuje se i izgled privremenih građevina koje su u smislu ove odluke montažni objekti koji se postavljaju za potrebe sajмова i manifestacija i prigodnog uređenja naselja i u kojima se organizira prigodna prodaja i pružaju ugostiteljske usluge.

Novina u odnosu na važeću Odluku o mjestima za trgovinu na malo izvan prodavaonica i tržnica koja se obavlja na pokretnim napravama (Službeni glasnik Grada Zagreba 22/09, 9/16, 12/16, 15/16, 23/16, 9/17, 24/17 i 28/18) je da ova odluka sadrži popis lokacija po mjesnim odborima gradskih četvrti Grada Zagreba s brojem mjesta po pojedinoj lokaciji kako bi zainteresirana javnost imala lakši uvid u prostorno određenje pojedine lokacije.

Mjesta na lokacijama određenima ovom odlukom dodjeljuju se na način i u postupku kojim se uređuje davanje u zakup i na drugo korištenje površina javne namjene.

U zoni A zaštićena Povijesno urbana cjelina Grad Zagreb u kojoj je potrebno osobito voditi računa o ambijentalno – urbanističkim vrijednostima samoga prostora, te zaštićenim arhitektonskim i parkovnim cjelinama trgova uvedene su novine na način da se unutar navedene zone uz kioske ne mogu postavljati pokretne naprave, ledenice i vitrine za prodaju bezalkoholnih pića, a u sklopu obavljanja ugostiteljske djelatnosti na otvorenim terasama ne smiju se postavljanje ledenice, rashladne vitrine i slično za prodaju i posluživanje sladoleda i slastica. Također vodilo se računa da se pojedine pokretne naprave pozicioniraju na način da ne zaklanjaju arhitektonsko-povijesne vrijednosti pojedinih zgrada, te da se odrede na način da se izgledom uklapaju u sam prostor. Tako primjerice na pojedinim mjestima prodaja sladoleda moguća je samo na kolicima, štandovi na kojima se obavlja djelatnost prodaje cvijeća i svijeća na istoj lokaciji trebaju biti istoga oblika, a u cilju očuvanja povijesnog obrta djelatnosti čišćenja obuće preciznije je propisan izgled pokretne naprave na kojima se obavlja navedena djelatnost kako bi se ista uklopila u

vizualni identitet samog prostora i kako bi se spriječila prodaja proširenog asortimana koji se ne odnosi na djelatnost čišćenja obuće.

Nadalje, pokretne naprave trebaju biti jednostavnog oblikovanja od drva ili metala, neutralnih boja, a iznad pokretne naprave može se postaviti tenda od plastificiranog platna neutralne boje ili sa šestinskim motivom. Na vanjskom prednjem dijelu pokretne naprave može se postaviti natpis s imenom poslovnog subjekta ili obavijest o djelatnosti koja se na pokretnoj napravi obavlja, bez mogućnosti isticanja bilo kakvih reklamnih poruka. Pokretna naprava u pravilu je otvorenog tipa, a korisnik se nalazi izvan pokretne naprave, dok se pokretna naprava zatvorene konstrukcije može postavljati na površini javne namjene za vrijeme blagdana i manifestacija. Unutar pokretne naprave mora biti smještena sva roba, pribor, priključci i otpad. Pokretna naprava može imati priključak na električnu mrežu i spremnike za vodu i odvodnju. Za svaku pokretnu napravu ovisno od djelatnosti koja se obavlja na njima propisana je tlocrtna površina.

U odnosu na privremene građevine propisuje se izgled privremene građevine te se određuje da su to montažno-demontažne građevine koja trebaju biti lagane konstrukcije s ispunom od stakla, pleksiglasa, pvc platna i slično, a oblici mogu biti - paviljoni, šatori, baloni i druge slične montažno-demontažne građevine.

Paviljoni su privremene građevine metalne konstrukcije bijele, sive ili sličnih neupadljivih boja s ispunom od prozirnog bezbojnog stakla ili pleksiglasa koji trebaju biti kvalitetne izrade, jednostavnog oblikovanja i estetski primjereni. Šatori su privremene građevine izrađene od nepropusnog PVC platna, svijetle bež ili sive boje. Baloni su zrakotlačne privremene građevine, izrađene od višeslojnog PVC materijala, svijetle, bež ili sive boje.

Na području zone A Povijesne urbane cjeline Grada Zagreba i na Trgu Eugena Kvaternika krov privremene građevine mora biti ravan, dvostrešni ili četverostrešni s minimalno potrebnim nagibom koji je, ovisno o veličini građevine, potreban za zadovoljavanje njene statičke sigurnosti. Iznimno, privremene građevine mogu biti i drugačijeg izgleda ovisno o vrsti i namjeni manifestacije, ali uz prethodno mišljenje gradskoga upravnog tijela nadležnog za uređenje javnih gradskih prostora i suglasnost gradskog upravnog tijela nadležnog za zaštitu spomenika kulture i prirode ako se postavlja na prostoru kulturnog dobra, odnosno zaštićene kulturno povijesne cjeline. Na trgovima na području zone A Povijesno urbana cjelina Grad Zagreb i na Trgu Eugena Kvaternika mogu se postavljati samo paviljoni. Paviljoni na trgovima na području zone A Povijesno urbana cjelina Grad Zagreb i na Trgu Eugena Kvaternika moraju biti manjih dimenzija usklađenih s površinom trga, planiranom količinom paviljona na trgu i urbanističko-ambijentalnim značajkama prostora.

Novi prijedlog odluke predlaže se i zbog zahtjeva i potreba za novim lokacijama i djelatnostima koje bi se obavljale na tim lokacijama - mjestima odnosno ukidanja nekih dosadašnjih za koje više nije bilo interesa za zakup. Tako je iskazan interes i za postavljanje novih pokretnih naprava, paketomata, pa su odlukom određene lokacije- mjesta na kojima se može pružati usluga primanja i slanja paketa.

Vodeći računa o potrebi očuvanja gradskih prostora i različitim potrebama građana Grada Zagreba ovim se Prijedlogom odluke, sukladno propisima, određuju mjesta i izgled pokretnih naprava za trgovinu na malo izvan prodavaonica i tržnica na malo te se propisuje vanjski izgled privremenih građevina u kojima se organizira prigodna prodaja i pružaju ugostiteljske usluge.

Sukladno članku 45. stavku 2. Odluke o komunalnom redu (Službeni glasnik Grada Zagreba (14/19, 24/19 i 22/20) zatraženo je mišljenje Gradskog zavoda za zaštitu spomenika kulture i prirode na Prijedlog odluke o mjestima za trgovinu na malo izvan prodavaonica i tržnica na malo koja se obavlja na pokretnim napravama i vanjskom izgledu pokretnih naprava te je Prijedlog odluke usklađen sa smjernicama Gradskog zavoda za zaštitu spomenika kulture i prirode od 14. i 15. listopada 2021.

Nadalje, sukladno članku 86. stavku 2. Statuta Grada Zagreba Nacrt prijedloga Odluke dostavljen je na mišljenja vijećima gradski četvrti te je na traženje Vijeća gradske četvrti Trešnjevka – jug uvrštena lokacija Ulica Tina Ujevića – Albaharijeva za prodaju sladoleda i plodina i lokacija Albaharijeva ulica 2 zapadno od objekta za prodaju borova, a na traženje Vijeća gradske četvrti Brezovica uvrštena je lokacija Brezovička cesta 100 – ispred poštanskog ureda za prodaju sezonskog voća, plodina i borova. Vijeće gradske četvrti Brezovica predložilo je i da se na navedenoj lokaciji omogući i prodaja mliječnih proizvoda međutim isto nije uvaženo budući da kad je u pitanju prodaja mlijeka i mliječnih proizvoda na pokretnoj napravi moraju se osigurati uvjeti propisani posebnim propisima, između ostalog

da pokretna naprava ima mogućnost priključenja na električnu energiju. S obzirom da na predloženoj lokaciji isto nije osigurano, vijeće gradske četvrti je upućeno da predloži lokaciju i jasno definira pokretnu napravu koja ispunjava propisane uvjete za prodaju mlijeka i mliječnih proizvoda. Također, na traženje Vijeća gradske četvrti Novi Zagreb – zapad i Donji grad izbrisano je 5 lokacija za koje je ocijenjeno da nisu pogodne za smještaj pokretne naprave jer ometaju slobodan prolaz pješaka.

Temeljem Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13 i 85/15) o Nacrtu Prijedloga odluke provodilo se internetsko savjetovanje sa zainteresiranom javnošću u razdoblju od 14. rujna do 14. listopada 2021. te se u privitku dostavlja Izvješće o provedenom savjetovanju s javnošću.

S obzirom na sve navedeno, predlažemo Gradskoj skupštini Grada Zagreba da donese Odluku o mjestima za trgovinu na malo izvan prodavaonica i tržnica malo koja se obavlja na pokretnim napravama i vanjskom izgledu pokretnih naprava i privremenih građevina.

III. SREDSTVA ZA PROVOĐENJE ODLUKE

Za provođenje ove odluke nije potrebno osigurati sredstva u Proračunu Grada Zagreba za 2021.

IV. OBRAZLOŽENJE ODREĐABA PRIJEDLOGA ODLUKE

Člankom 1. propisuje se da se ovom odlukom određuju lokacije i mjesta na lokacijama izvan prodavaonica i tržnica na malo na površinama javne namjene na kojima se može obavljati trgovina na malo (prodaja robe i/ili usluga) na pokretnim napravama, broj mjesta na lokaciji, vrsta djelatnosti - namjena koja se obavlja, vrsta pokretnih naprava te vanjski izgled pokretnih naprava i privremenih građevina. Također se propisuje da se pokretnim napravama u smislu ove odluke smatraju štandovi, klupe, automati, peći, ledenice, kolica i druge naprave za prodaju roba i /ili usluga izvan prodavaonica i tržnica na malo, a privremenim građevinama montažni objekti i drugi objekti koji se postavljaju za potrebe sajмова i manifestacija i prigodnog uređenja naselja i u kojima se organizira prigodna prodaja i pružaju ugostiteljske usluge.

Člankom 2. propisuju se da na površinama javne namjene, osim na kolniku može bez postavljanja pokretnih naprava obavljati prodaja: tiska, prigodnih predmeta (ukrasnih šiba) uoči i na dan blagdana Sv. Nikole, maslinovih grančica na blagdan Cvjetnice te cvijeća na Valentinovo i Dan žena.

Člankom 3. propisuju se da se trgovina na malo može obavljati na pokretnim napravama na lokacijama u gradskim četvrtima te da je kartografski prikaz lokacija i mjesta na lokacijama sastavni dio ove odluke koji se ne objavljuje u Službenom glasniku Grada Zagreba nego na mrežnoj stranici Grada Zagreba. Također, tablični prikaz po gradskim četvrtima određuje broj lokacije, naziv lokacije, mjesni odbor, namjena, broj mjesta i vrstu pokretne naprave.

Člankom 4. propisuje se da se mjesta na lokacijama određenim ovom odlukom dodjeljuju na način i u postupku određenom odlukom kojom se uređuje davanje u zakup i na drugo korištenje površina javne namjene.

Člankom 5. propisuje se da se uz kioske na lokacijama – mjestima koja su određena posebnom odlukom o mjestima za trgovinu na malo koja se obavlja u kioscima, ako za to postoje prostorne i tehničke mogućnosti, mogu postavljati ledenice i rashladne vitrine za prodaju bezalkoholnog pića, osim unutar zone A zaštićena Povijesno urbana cjelina Grad Zagreb.

Člankom 6. propisuje se da se u sklopu obavljanja ugostiteljske djelatnosti na otvorenim terasama mogu postavljati ledenice, rashladne vitrine i slično za prodaju i posluživanje sladoleda i slastica, osim unutar zone A zaštićena Povijesno urbana cjelina Grad Zagreb.

Člankom 7. propisuje se da se u sklopu održavanja manifestacija na svim površinama javne namjene, ako za to postoje prostorne mogućnosti mogu postavljati pokretne naprave na kojim se obavlja trgovina na malo (prodaja prehrambenih i neprehrambenih proizvoda i pića).

Člankom 8. propisuje se da se prigodom vjerskih blagdana prodaja može obavljati i na lokacijama uz crkve i groblja.

Člankom 9. propisuje se da pokretne naprave moraju biti smještene na način da ne smanjuju preglednost i da je omogućeno odvijanje sigurnog i nesmetanog prometa.

Člankom 10. propisuje se izgled pokretnih naprava na način da one trebaju biti jednostavnog oblikovanja od drva ili metala, neutralnih boja, a iznad pokretne naprave može se postaviti tenda od plastificiranog platna neutralne boje ili sa šestinskim motivom. Na vanjskom prednjem dijelu pokretne naprave može se postaviti natpis s imenom poslovnog subjekta ili obavijest o djelatnosti koja se na pokretnoj napravi obavlja, bez mogućnosti isticanja bilo kakvih reklamnih poruka. Pokretna naprava je u pravilu otvorenog tipa, a korisnik se nalazi izvan pokretne naprave. Pokretna naprava zatvorene konstrukcije može se na površini javne namjene postavljati za vrijeme blagdana i manifestacija. Unutar pokretne naprave mora biti smještena sva roba, pribor, priključci i posude za otpad. Pokretna naprava može imati priključak na električnu mrežu i spremnike za vodu i odvodnju. Štandovi na kojim se obavlja djelatnost prodaje cvijeća i svijeća na istoj lokaciji trebaju biti istog oblikovanja.

Člankom 11. propisuje se dozvoljena tlocrtna površina za pojedine tipove pokretnih naprava ovisno o djelatnosti - namjeni koja se obavlja u tim pokretnim napravama.

Člankom 12. propisuju se vanjski izgled privremenih građevina (paviljona, šatora, balona) na način da se propisuje boja i njihova konstrukcija. Sva prateća infrastruktura (ventilacija, grijanje, hlađenje, dovod struje i vode, odvodnja i drugo) mora biti ugrađena u privremenu građevinu i ne smije biti vidljiva s površine javne namjene. Također se propisuje da na području Povijesne urbane cjeline Grada Zagreba određene posebnim propisima o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, krov privremene građevine mora biti ravan, dvostrešni ili četverostrešni s minimalno potrebnim nagibom ovisno o veličini građevine. Propisuje se da iznimno privremene građevine mogu biti i drugačijeg izgleda ovisno o vrsti i namjeni manifestacije, ali uz prethodno mišljenje gradskoga upravnog tijela nadležnog za uređenje javnih gradskih prostora i suglasnost gradskog upravnog tijela nadležnog za zaštitu spomenika kulture i prirode ako se postavlja na prostoru kulturnog dobra, odnosno zaštićene kulturno povijesne cjeline. Na trgovima na području zone A Povijesno urbana cjelina Grad Zagreb i na Trgu Eugena Kvaternika mogu se postavljati samo paviljoni. Paviljoni na trgovima na području zone A Povijesno urbana cjelina Grad Zagreb i na Trgu Eugena Kvaternika moraju biti manjih dimenzija i planiranom količinom usklađeni s površinom trga te urbanističko-ambijentalnim značajkama prostora.

Člankom 13. propisuje se da stupanjem na snagu ove odluke prestaje važiti Odluka o mjestima za trgovinu na malo izvan prodavaonica i tržnica koja se obavlja na pokretnima napravama (Službeni glasnik Grada Zagreba 22/09, 9/16, 12/16, 15/16, 23/16, 9/17, 24/17 i 28/18) i Pravilnik o postavljanju kioska, drugih građevina gotove konstrukcije i pokretnih naprava na području Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 10/08, 13/09 i 10/10) u dijelu koji se odnosi na vanjski izgled pokretnih naprava i privremenih građevina na području Grada Zagreba ako se u njima obavlja trgovina na malo (prodaja robe i/ili usluga).

Člankom 14. propisuje se dan stupanja na snagu ove odluke, sukladno članku 120. Poslovnika Gradske skupštine Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 17/09, 6/13, 7/14, 24/16-ispr., 2/17, 9/17-pročišćeni tekst, 13/18, 20/18-ispr., 2/19, [8/21](#), [11/21](#) - pročišćeni tekst, [17/21](#) - ispr.), kojim je propisano da odluke i drugi opći akti stupaju na snagu najranije osmoga dana od dana objave.